

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SZCZUCZYNIE
ZA ROK 2024
ORAZ
POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY
SPOŁECZNEJ NA 2025

Spis treści:

- I. Podstawy prawne
- II. Charakterystyka działalności OPS
 - 1. Zakres realizowanych zadań
- III. Przyczyny udzielania pomocy
- IV. Udzielone świadczenia z pomocy społecznej – zadania własne i zlecone
 - 1. Zasiłki stałe
 - 2. Składki zdrowotne i społeczne
 - 3. Zasiłki okresowe
 - 4. Zasiłki celowe
 - 5. Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej
 - 6. Dożywianie, posiłek i pomoc rzeczowa
 - 7. Opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, usługi opiekuńcze
 - 8. Praca socjalna
 - 9. Opiekun prawny osoby ubezwłasnowolnionej.
 - 10. Przemoc
 - 11. Wspieranie rodzin
- V. Dodatki mieszkaniowe
- VI. Świadczenia rodzinne
- VII. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- VIII. Pomoc materialna w formie zasiłków szkolnych i stypendium szkolnego
- IX. Karta Dużej Rodziny
- X. Czyste Powietrze
- XI. Dodatek osłonowy
- XII. Bon energetyczny
- XIII. Programy.
- XIV. Klub „Seniora+”
- XV. Strategia rozwiązywania problemów społecznych
- XVI. Współpraca - inne formy pracy OPS
- XVII. Struktura finansów OPS
- XVIII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

I. Podstawy prawne

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie w roku 2024 realizował zadania wynikające z następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn. zm.),
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 323 z późn. zm.),
- 3) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz.1993 ze zm.),
- 4) ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024r. poz. 1673),
- 5) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm.),
- 6) ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1335 ze zm.),
- 7) ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U z 2024 r., poz. 750 z późn. zm.),
- 8) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49),
- 9) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.),
- 10) ustawa z dnia 05 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. 2024r.,poz. 1512)
- 11) innych ustaw i przepisów wykonawczych.

II. Charakterystyka działalności OPS w Szczuczynie

1. Zakres realizowanych zadań

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie jest jednostką budżetową, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej gminy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej działającego na podstawie:

- uchwały Nr 48/XII Rady Narodowej Miasta i Gminy w Szczuczynie z dnia 24 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczuczynie,
- uchwały Nr 141/XVIII/16 Rady Miejskiej w Szczuczynie z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczuczynie, ze zmianami.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczuczynie w 2024 r. zatrudniano pracowników na następujących stanowiskach pracy: kierownik, główny księgowy, 2 pracowników socjalnych, 1 starszy pracownik socjalny, 4 opiekunki środowiskowe (1 umowa o pracę i 3 umowy zlecenie), 2 osoby były zatrudnione do prowadzenia postępowań w zakresie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, stypendiów szkolnych, wydawania zaświadczeń z Programu „Czyste Powietrze”, dodatków mieszkaniowych, dodatków osłonowych i bonu

energetycznego oraz pracownik BHP i inspektor RODO - umowy zlecenia. Od października 2024 jeden opiekun w Klubie Senior + na pół etatu. Wszyscy zatrudnieni spełniali wymagania określone przepisami prawa. Wśród 8 zatrudnionych na umowę o pracę 6 pracowników posiada wykształcenie wyższe.

Rosnące potrzeby i oczekiwania społeczeństwa powodują poszerzanie zakresu działań, a pracownicy podwyższają swoją wiedzę poprzez uczestnictwo w różnorodnych szkoleniach, konferencjach, seminariach o zróżnicowanej tematyce m. in.:

- udział w konferencji zorganizowanej przez PCPR w Grajewie, na której omówiono m.in. zadania PCPR z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- udział w szkoleniu warsztatowym „Uzależnienia w środowisku domowym, a kryzys emocjonalny dzieci. Etapy, szanse i zagrożenia”,
- udział w 24-godzinnym szkoleniu „Współpraca interdyscyplinarna na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej” organizowanym przez ROPS Białystok,
- udział w szkoleniu „Dokumentowanie prowadzonych działań przez grupę diagnostyczno-pomocową. Procedura „Niebieskie Karty” krok po kroku”,
- udział w seminarium organizowanego przez Fundację Projekt Starsi pt. „Prawne aspekty zabezpieczenia sytuacji majątkowej osób starszych”,
- udział w „Szkoleniu dla osób pracujących z dziećmi z rodzin z problemem przemocy” organizowanym przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej jest przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej, praca socjalna, analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb oraz realizacja zadań wynikających z innych ustaw: ustawy o świadczeniach rodzinnych i funduszu alimentacyjnym, dodatków mieszkaniowych i pomocy materialnej dla uczniów, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Podstawowymi przesłankami udzielenia osobom i rodzinom wsparcia w ramach pomocy społecznej jest trudna sytuacja życiowa i niemożność jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków i możliwości. Wszystkie świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego lub innej osoby za zgodą osoby zainteresowanej.

Jednym z ważniejszych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej jest przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych u rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, życiowej, rodzinnej, zdrowotnej ubiegających

się o różnego rodzaju pomoc w celu przezwyciężenia tej sytuacji. Na podstawie wywiadów oraz koniecznych dokumentów Ośrodek wydaje decyzje administracyjne o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy finansowej lub rzeczowej w formie zasiłków stałych, celowych, okresowych, dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach. Ponadto wydawane są decyzje administracyjne kierujące i ustalające odpłatność za pobyt mieszkańców naszej gminy w Domach Pomocy Społecznej, decyzje przyznające pomoc w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, decyzje w sprawie ubezpieczenia zdrowotnego dla osób nie posiadających uprawnień do ubezpieczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej.

III. Przyczyny udzielania pomocy

W 2024 roku Ośrodek realizował zadania własne gminy oraz zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej.

Zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał:

1) dla osoby samotnie gospodarującej – **776,00 zł**,

2) dla osób wspólnie gospodarujących - **600,00 zł**,

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej przesłanki określonej w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W 2024 roku dominującym powodem przyznania pomocy, podobnie jak w latach poprzednich pozostało ubóstwo. Z tej przyczyny wsparciem objęto 92 rodziny oraz z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego pomocą objęto 66 rodzin.

Inne najczęściej występujące powody udzielania świadczeń to: bezrobocie 55 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa 40 rodzin w tym potrzeba ochrony wielodzietności 29 rodzin, długotrwała lub ciężka choroba 54 rodziny, niepełnosprawność 35 rodzin, przemoc domowa 6 rodzin. Powody przyznania pomocy społecznej w rodzinach powtarzają się, mogą wystąpić różne w tej samej rodzinie.

Pomocą w formie świadczeń pieniężnych objęto 66 rodzin, w formie świadczeń niepieniężnych objęto 55 rodzin, a także 67 rodzin objęto pomocą w formie pracy socjalnej.

IV. Udzielane świadczenia z pomocy społecznej - zadania własne i zlecone

W 2024r. na podstawie ustawy o pomocy społecznej Ośrodek wydał 341 decyzji w sprawie różnych form pomocy.

1. Zasilki stale:

Zasiłki te otrzymują osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, które nie posiadają żadnych źródeł dochodu, a względnie posiadany dochód jest niższy od kryterium dochodowego gwarantowanego ustawą o pomocy społecznej.

Zasiłki te wypłacane były **21 osobom - na kwotę 172 055,00 zł.**

2. Składki

a) na ubezpieczenie zdrowotne

- za 18 osób pobierających zasiłki stałe odprowadzane były składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% przysługującego zasiłku. Kwota składek za okres sprawozdawczy wyniosła **14 366,65 zł**
- za 14 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne odprowadzane były składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od podstawy otrzymywanego świadczenia pielęgnacyjnego, tj. wysokości 2988,00 zł. Kwota składek za okres sprawozdawczy wyniosła **38 993,40 zł.**

Łącznie kwota składek na ubezpieczenie zdrowotne w 2024 r. wyniosła 53 360,05 zł.

b) składki na ubezpieczenie społeczne

- za 45 osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub z innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji lub legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – kwota składek wyniosła **342 356,34 zł** w tym składka KRUS 17 394,00zł.

c) ubezpieczenie zdrowotne finansowane ze środków publicznych

- **Ośrodek wydał 5 decyzji przyznających i 1 umorzenie w sprawie** przyznania prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na okres 90 dni.

3. Zasiłki okresowe

Zasiłki te zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. otrzymują osoby m.in. z powodu braku możliwości zatrudnienia, długotrwałej choroby i niepełnosprawności, które nie posiadają własnych źródeł dochodu lub posiadany dochód jest niższy od kryterium dochodowego. W okresie sprawozdawczym pomocą objęto **54 rodzin** na

kwotę **126 461,18 zł**. Środki na realizację tego zadania pochodziły z dotacji celowej budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego gminy. Kwota zasiłku finansowana z dotacji nie może być niższa niż 20 zł.

4. Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe

W okresie sprawozdawczym na pomoc w zakresie realizacji zadań własnych gminy tj. zasiłki celowe na opał, odzież, żywność, na pokrycie części kosztów leków i leczenia, zdarzenia losowego, wydatkowano kwotę **9 397,30 zł**. Pomoc przyznano **19** rodzinom i osobom. Zasiłki celowe przyznawano rodzinom, osobom bezrobotnym, chorym, niepełnosprawnym, rodzinom wielodzietnym, samotnym matkom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Ponadto za pobyt 1 osoby w schronisku wydatkowano kwotę 19 032,00zł

5. Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej.

Z terenu Gminy Szczuczyn w 2024r. w Domach Pomocy Społecznej przebywało 6 osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby i niepełnosprawności. Wydatek za pobyt wynosił **329 852,22 zł**, w całości były to środki własne gminy.

6. Dożywianie, posiłek, pomoc rzeczowa

Zgodnie ustawą realizacja zadania jest oparta na wkładzie gminy nie mniejszym niż 40 % środków finansowych własnych gminy oraz 60 % środków dotacji przyznanej przez Wojewodę Podlaskiego na dofinansowanie zadania własnego gminy w zakresie dożywiania osób potrzebujących w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”. Na uzasadniony wniosek gminy udział % gminy został ustalony i zrealizowany na poziomie 20 % przy 80 % udziale dotacji z Podlaskiego Urzędu.

Całkowity koszt programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniósł 88 207,74 zł, w tym:

- środki własne gminy 17 641,55 zł,
- otrzymana dotacja 70 566,19 zł.

Koszt zadania dla 124 uczniów wyniósł 72 607,74 zł w tym:

- środki własne gminy 14 521,55 zł,
- otrzymana dotacja 58 086,19 zł.

Ponadto w ramach programu 25 rodzinom, którym brak było możliwości w zapewnieniu gorącego posiłku udzielono zasiłku celowego na zakup żywności na kwotę 15 600 zł, w tym:

- środki własne 3 120,00 zł,
- środki dofinansowane 12 480,00 zł.

Ponadto z związku z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa na dożywianie uczniów w szkole wydatkowano kwotę 620,00 zł,

W okresie sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z 10 różnymi szkołami. Były to szkoły z terenu gminy, a także innych gmin. Dzieci we wszystkich szkołach korzystały z pełnego obiadu. Przyznając w/w pomoc uwzględniano dochód, który nie może przekraczać 200 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie lub dla osoby samotnie gospodarującej.

7. Opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, usługi opiekuńcze

W 2024r. decyzją administracyjną Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 7 osób. Usługi były świadczone 5 dni w tygodniu w wymiarze od dwóch do trzech godzin dziennie. Osoby korzystające z w/w usług ponoszą opłatę w zależności od posiadanych dochodów i sytuacji rodzinnej. Koszt 1 godz. usług wynosił miesięcznie 37,01 zł. Najniższa ustalona wysokość odpłatności dla świadczeniobiorców za jedną godzinę usługi wynosiła 0,56 zł, a najwyższa 11,10 zł. Wydatkowano z dotacji kwotę 124 272,58 zł w całości środki zlecone.

Poza tym były także świadczone usługi opiekuńcze dla 2 osób. Koszt 1 godz. usług wynosił (od stycznia do czerwca 2024- 27,70 zł, od lipca do grudnia 2024 – 28,10zł) Najniższa ustalona wysokość odpłatności za godzinę usługi wynosiła 4,16zł, a najwyższa 28,10zł. Wydatkowano kwotę 27 166,40 zł ze środków gminy na zatrudnienie 1 opiekunki (zatrudnionej na umowę zlecenie).

8. Opiekun prawny osoby ubezwłasnowolnionej.

Zadaniem opiekuna jest dbanie o to, aby ubezwłasnowolniony miał środki do życia, a w razie ich braku, powinien dochodzić dla niego odpowiednich świadczeń. Opiekun musi zadbać, aby miał zapewnioną opiekę lekarską, by sobie nie szkodził i nie stwarzał zagrożenia dla innych osób. Przy tym do obowiązków opiekuna nie należy ponoszenie jakichkolwiek nakładów i wydatków na rzecz podopiecznego. Opiekun prawny z tytułu sprawowania opieki nad osobą

całkowicie ubezwłasnowolnioną ma prawo ubiegać się o przyznanie wynagrodzenia z tytułu sprawowania tej opieki. **Wysokość wynagrodzenia ustala sąd**, jest ono świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej. Środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa, wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki następuje dopiero po otrzymaniu na ten cel środków od Wojewody.

W okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024 r. tut. Ośrodka wypłacił z tego tytułu 12 świadczeń w łącznej wysokości 8478,48 zł jednemu opiekunowi prawnemu.

9. Praca socjalna

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej, która dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka. Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wspierają proces pozytywne zmiany życia indywidualnych osób oraz rodzin, którym służą w przypadkach nagłych sytuacji kryzysowych, jak i codziennych, osobistych problemów. Pracownik socjalny często pełni funkcję pogotowia ratunkowego, będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem.

Wszyscy klienci objęci pomocą w formie pracy socjalnej otrzymywali równocześnie pomoc w zakresie poradnictwa socjalnego, dotyczącego uprawnień do pomocy z innych systemów, uprawnień osób niepełnosprawnych, bezrobotnych i bezdomnych. Poradnictwo w pracy socjalnej jest działaniem, którego głównym celem jest stworzenie warunków do podejmowania przez klientów samodzielnych prób rozwiązywania swoich problemów, co wiąże się z wprowadzaniem szeroko rozumianych zmian w ich życiu. Należy tu nadmienić, że poradnictwo oddziałując na zmiany w życiu klientów wywołuje często opór przeciwko tym właśnie zmianom. Dlatego też pracownik socjalny musi znać sposoby na wspieranie ich w adaptowaniu się do zmian.

Pracę socjalną na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku świadczone jako wszelkiego rodzaju poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, porad prawnych i rodzinnych. Pracownicy udzielają informacji, pomagają załatwiać sprawy urzędowe, ułatwiają kontakt ze środowiskiem, zapewniają pomoc w uzyskaniu dokumentów tożsamości, pomagają kompletować dokumenty niezbędne do złożenia wniosków w sprawie

nabycia uprawnień emerytalno-rentowych, ustalenia niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, pomagają w pisaniu CV, listów motywacyjnych, wniosków na dodatki mieszkaniowe, świadczenia rodzinne, świadczenie uzupełniające, ułatwiają dostęp do świadczeń z opieki zdrowotnej – organizują m. in. wizyty lekarskie, kierują osoby uzależnione na rozmowy motywacyjne. Wspierają rodziny w prawidłowym realizowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Świadczą także pracę socjalną i pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz uzależnionym. Współpracują w tym zakresie zespołem interdyscyplinarnym, placówkami służby zdrowia, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, z pedagogami szkolnymi, z Parafialnym Kołem Caritas, Posterunkiem Policji w Szczuczynie, Sądem Rejonowym w Grajewie, kuratorami sądowymi, Powiatowym Urzędem Pracy w Grajewie, oddziałami ZUS i KRUS, Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Grajewie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie, Szpitalem Ogólnym w Grajewie.

Teren Gminy Szczuczyn podzielony jest na rejony opiekuńcze. Przyznanie lub odmowa świadczenia z pomocy społecznej następuje po przeprowadzeniu przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania wnioskodawcy. W związku z realizacją określonych w ustawie o pomocy społecznej zadań, pracownicy socjalni korzystają z samochodu gminnego oraz poruszają się pieszo.

10. Przemoc

W okresie od I - XII 2024 r. realizowano zadania na podstawie ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej . Na realizację zadań wydatkowano kwotę **7595,67 zł** w tym 2151,30 zł środki własne oraz 5444,37 zł środki dofinansowane na działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

Celem działania pomocy społecznej, która jest instytucją polityki społecznej państwa (zgodnie z art. z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, dalej: ustawa o pomocy społecznej), jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji społecznych, których same nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. W związku z tym **pomoc społeczna jest udzielana również w przypadku przemocy domowej**, co zostało określone w art. 7 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji o innym podłożu. Pomocy społecznej udziela się zwykle w przypadku: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych. Wszystkie wyżej wymienione sytuacje mogą jednak sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich lub z niej wynikać, ale nie zawsze taki związek musi wystąpić.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej w dniu 18.09.2023 r. Zarządzeniem Nr 43/23 Burmistrz Szczuczyna powołał Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele następujących instytucji: Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, organizacji pozarządowej, kurateli sądowej, ochrony zdrowia.

W zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie, OPS współdziała z Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie w Grajewie.

Pracownicy socjalni tutejszego ośrodka uczestniczą w pracach w grupie diagnostyczno-pomocowej, opracowują indywidualne plany pomocy w stosunku do osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą domową. W związku z tym między innymi kierują następujące działania:

- uczestnictwo w pracach grupy diagnostyczno- pomocowej,
- praca socjalna, w tym wizyty w środowisku,
- informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pomocy społecznej,
- wskazanie na możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej oraz prawnej,
- w razie potrzeby skierowanie do placówki dla ofiar przemocy w rodzinie (specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie),
- w razie konieczności powiadamianie Sądu Rodzinnego i Opiekuńczego

Tutejszy Ośrodek zajmuje się również obsługą administracyjno - kancelaryjną zespołu interdyscyplinarnego.

Jak wynika z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. do przewodniczącego ZI wpłynęło 15 formularzy Niebieska Karta - A, 13 formularzy sporządzonych zostało przez funkcjonariuszy policji, natomiast 2 formularze zostały sporządzone przez pracownika socjalnego. 13 formularzy wszczęło procedurę „Niebieskie Karty” ponadto 4 procedury były kontynuowane z roku 2023, czyli grupy diagnostyczno-pomocowe w 2024 r. prowadziły łącznie 14 procedur.

W roku 2024 zakończono 10 procedur „Niebieskie Karty”, w tym 4 procedur z 2023 r.:

- 7 procedur „Niebieskie Karty” zakończono, z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie,
- 3 procedury „Niebieskie Karty” zakończono, z uwagi na brak zasadności podejmowanych działań.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie zostały utworzone grupy diagnostyczno-pomocowe, które odbyły 38 posiedzeń oraz 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. Nastąpiła w szczególności wymiana informacji na temat rodzin, w których wystąpiło zjawisko przemocy, dokonano diagnozy problemu w analizowanych środowiskach, ustalano indywidualne plany działania wobec ofiar i sprawców w rodzinach dotkniętych przemocą z wykorzystaniem dostępnej wiedzy oraz oferty organizacji i instytucji zajmujących się tą problematyką. Rodziny monitorowano systematycznie, przeprowadzono rozmowy ze sprawcami i ofiarami przemocy.

W ramach prowadzonej procedury NK na bieżąco informowano ofiary na temat ich praw, na temat pozyskania zaświadczenia lekarskiego, o możliwości skorzystania z programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy i porad prawnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie, a także Punkcie Nieodpłatnej Pomocy Prawnej w Zespole Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Szczuczynie. Ponadto można skorzystać z porad psychologicznych w Punkcie Konsultacyjnym w Szczuczynie.

Z powodu występowania przemocy domowej z pomocy korzystało w 2024 roku 6 rodzin. Były to osoby bezpośrednio uwikłane w przemoc – ofiary, sprawcy, świadkowie. Rodzinom tym udzielono między innymi pomocy materialnej, ale także pomocy w formie pracy socjalnej.

W ramach zwiększenia skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, lokalne instytucje umożliwiły swoim pracownikom (policjantom, nauczycielom, pedagogom, pracownikom socjalnym) udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie tej problematyki.

11. Wspieranie rodzin

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełnianiu tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Do zadań realizowanych przez gminę z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny;

- 2) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - a)zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy pracowników socjalnych oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa poprzez:
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających – nie wystąpiła potrzeba,
 - promowanie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 3) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku adopcyjnym;
- 4) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zgodnie z ustawą, rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych burmistrz zapewnia wsparcia, które polega w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie- wspólne omawianie problemu rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny- motywowanie i nadzór nad wypełnianiem obowiązków domowych;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny- uświadamianie o metodach antykoncepcyjnych;
- pomoc w integracji rodziny- zachęcanie członków rodziny do wspólnego spędzania czasu;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny- działania na rzecz dobra rodziny oraz uświadamianie skutków przemocy;
- dążeniu do reintegracji rodziny- działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- pracy z rodziną przez pracowników socjalnych;
- pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.

Uchwałą Rady Miejskiej w Szczuczynie Nr 219/XLIII/21 z dnia 29 grudnia 2021 roku, został przyjęty Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Szczuczyn na lata 2022-2024.

Tutejszy Ośrodek pełni funkcję koordynatora programu i realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działania mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny, biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

Na realizację zadań w 2024r. wydatkowano kwotę **46 248,37 zł** za pobyt dwojga dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej (50% całkowitego kosztu utrzymania).

V. Dodatki mieszkaniowe

Wyplata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy.

W okresie od 01 stycznia 2024r. do 31 grudnia 2024r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczuczynie złożonych zostało **50** wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, wydano 50 decyzji z czego 44 w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego i 6 decyzji o odmowie prawa do dodatku mieszkaniowego.

W powyższym okresie wypłacono **273** dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę **65 211,06 zł**.

Średnio, co miesiąc wypłacono kwotę **5434,25 zł** na rzecz **26 rodzin**.

Średnia miesięczna wysokość jednego dodatku mieszkaniowego w w/w okresie wyniosła **238,87 zł**.

VI. Świadczenia rodzinne

Przyznawaniem i wypłacaniem zasiłków rodzinnych, dodatków, świadczeń rodzicielskich, zasiłków pielęgnacyjnych oraz świadczeń opiekuńczych, świadczenia rodzicielskiego, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne zajmuje się jeden pracownik.

Do dnia 31.12.2024r. roku złożono 230 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych, z czego 30 na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka.

Zrealizowanych zostało **7585** wszystkich świadczeń rodzinnych, w tym **5391** zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, **2092** świadczeń opiekuńczych, **27** jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka oraz **75** świadczeń rodzicielskich.

Do zasiłków rodzinnych wypłacono **25173** dodatków, w tym:

- 14 z tytułu urodzenia dziecka,
- 22 z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 54 z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- 153 z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, w tym 12 dodatków z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia, oraz 141 dodatków z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia,
- 518 z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- 612 z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, w tym 66 dodatków na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła oraz 546 dodatków na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła,
- 800 z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

W ramach świadczeń opiekuńczych wypłacono:

- 1435 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 638 świadczeń pielęgnacyjnych.

Do 31.12.2024 roku opłacono 510 składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne (w tym 112 składek odprowadzono do KRUS) oraz 145 składek na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Ponadto wypłacono 28 zasiłków rodzinnych przyznanych na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy z związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

VII. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych zajmuje się jeden pracownik.

Do dnia 31.12.2024 r. złożono 36 wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zrealizowanych zostało **428** świadczeń na kwotę 175748,14 zł, z czego **369** świadczeń zostało wypłaconych opiekunom osób uprawnionych, a **59** świadczeń wypłacono pełnoletnim osobom uprawnionym.

W ww. okresie dłużnicy alimentacyjni zwrócili kwotę **42 948,90 zł** z tytułu wypłaconych świadczeń, z czego na dochody własne gminy została przekazana kwota **4014,19 zł**.

W celu wyegzekwowania należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest ciągle prowadzone postępowanie przeciwko dłużnikom alimentacyjnym zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W związku, z czym trwa współpraca z komornikami sądowymi oraz organami właściwymi dłużników niezamieszkałych na terenie tut. Gminy. Zostały przekazane informacje do biur informacji gospodarczej: ERIF BIG S.A., BIG InfoMonitor, Krajowym Biurze Informacji Gospodarczej oraz Krajowym Rejestr Długów BIG dotyczące zobowiązań dłużników alimentacyjnych, których zaległości przekraczają okres 6 miesięcy.

VIII. Pomoc materialna w formie zasiłków szkolnych i stypendium szkolnego.

Pomoc przyznaje się uczniom zamieszkującym na terenie gminy Szczuczyn, na wniosek rodzica, pełnoletniego ucznia i dyrektora szkoły po spełnieniu kryterium dochodowego rodziny w wysokości 600 zł na osobę (dotyczy wyłącznie stypendium szkolnego).

Wysokość przyznanej dotacji celowej w roku 2024 r. na realizację zadań wynikających z ustawy o systemie oświaty wyniosła 94 752,00 zł.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 r. wydano łącznie 190 decyzje w sprawie przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym na łączną sumę 102 592,50 zł (kwota ta stanowi część dotacji i środki własne gminy), z czego:

- 189 decyzji na kwotę 101 992,50 zł dotyczyło przyznanego stypendium szkolnego na pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakup podręczników, słowników, strojów na zajęcia sportowe i innych pomocy wymaganych przez szkołę.
- 1 decyzję na kwotę 600,00 zł dotyczyło przyznanego zasiłku szkolnego

W toku rozliczania faktur i rachunków oraz sukcesywnie realizowanych wypłat do dnia 31 grudnia 2024 r. wydatek wyniósł 102 592,50 zł (z czego z dotacji 92 333,25 zł, środków własnych – 10 259,25 zł).

IX. Karta Dużej Rodziny

Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny reguluje ustawa z dnia 5 grudnia 2014r o Karcie Dużej Rodziny zgodnie z którą przysługuje ona wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Prawo do Karty Dużej Rodziny przysługuje także dzieciom:

- w wieku do 18. roku życia,
- w wieku do 25. roku życia – w przypadku dzieci uczących się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności,

ale tylko w przypadku, gdy w chwili składania wniosku w rodzinie jest co najmniej troje dzieci spełniających powyższe warunki. Karta upoważnia do korzystania ze zniżek, których wykaz można znaleźć na stronie www.rodzina.gov.pl

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. złożonych zostało 25 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny z tego:

- 7 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny typu zgłoszenie nowej rodziny,
- 13 wniosków typu zgłaszanie nowej rodziny dla rodzin składającą się wyłącznie z rodziców,
- 1 wniosek o wydanie karty KDR dla nowego członka rodziny (uzupełnienie)
- 4 wnioski o przyznanie duplikatu karty KDR

Na obsługę Programu „Karta Dużej Rodziny,, w okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. wydatkowano kwotę 496,00 zł.

X. Czyste powietrze

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie wydaje zaświadczenia dla osób fizycznych, które zamierzają składać wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym w ramach Części 2 Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach Części 2 programu jest uwarunkowane posiadaniem takiego zaświadczenia. Zaświadczenia wydawane są w celu potwierdzenia przeciętnego miesięcznego dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego, osoby ubiegającej się o dofinansowanie.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2024r. wydano 160 zaświadczeń potwierdzających wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego

członka gospodarstwa domowego. Z tego 136 dla gospodarstw wieloosobowych oraz 24 dla gospodarstw jednoosobowych.

XI. Dodatek osłonowy

Na podstawie ustawy o dodatku osłonowym z dnia 17 grudnia 2021r. (tj. Dz. U z 2024r, poz. 953 z późn. zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie w 2024 r. realizował wypłatę dodatków osłonowych na okres od 01 stycznia do 30 czerwca 2024 roku. W okresie od 1 stycznia 2024r. do 30 czerwca 2024r. wpłynęło 623 wnioski o wypłatę "Dodatku Osłonowego" z tego wydano 582 informacje przyznające ww. świadczenie oraz 41 decyzji odmawiających przyznanie dodatku osłonowego.

Wypłacono dodatek osłonowy dla 582 gospodarstw domowych na łączną kwotę 248443,82 zł, koszty obsługi wyniosły 2 % łącznej kwoty dotacji wypłacanej gminie, czyli 4968,88 zł.

XII. Bon energetyczny

Na podstawie ustawy o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego z dnia 23 maja 2024 r. (Dz. U. z 2024 poz. 859) Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie w 2024r. realizował wypłatę bonu energetycznego.

W okresie od 01 lipca 2024r. do 31 grudnia 2024r. wpłynęło 556 wnioski o wypłatę "Bonu Energetycznego" z tego wydano 526 informacje przyznające ww. świadczenie oraz 30 decyzji odmawiających przyznanie dodatku osłonowego.

Wypłacono dodatek osłonowy dla 526 gospodarstw domowych na łączną kwotę 218975,12 zł, koszty obsługi wyniosły 3 % łącznej kwoty dotacji wypłacanej gminie, czyli 6569,25 zł.

XIII. Programy

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie realizował Program "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024 Moduł II, Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 oraz Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024

a) Program "Korpus Wsparcia Seniorów" na rok 2024 Moduł II

Celem Programu była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych, przez zwiększenie dostępu do tzw.

"opieki na odległość". Wsparciem objęto 40 mieszkańców gminy Szczuczyn w wieku 60 i więcej lat, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Uczestnicy nie ponosili odpłatności za udział w programie.

Szczuczynskim seniorom udostępniono opaski bezpieczeństwa wyposażonych w następujące funkcje: przycisk bezpieczeństwa - sygnał SOS, detektor upadku, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami, funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja). Każda opaska połączona jest z centrum monitoringu. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia (rodzinę, sąsiadów, opiekunów), poprosić o interwencję pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej lub wezwać służby ratunkowe.

Program finansowany był ze środków budżetu państwa i środków własnych. Całkowita wartość program wynosi 11390,00 zł, a dotacja z budżetu państwa wynosi 9 112,00 zł.

b) Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- edycja 2024

Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

W ramach Programu objęto wsparciem asystenta osobistego 4 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz 1 osobę z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- 1) wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- 2) wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- 3) wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;

4) wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Program finansowany był ze środków Państwowego Funduszu Solidarnościowego.

Całkowita wartość dofinansowania z Funduszu Solidarnościowego 101 592,00 zł. Całkowita wartość projektu 101 592,00 zł.

c) Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024

W roku 2024 Gmina Szczuczyn po raz pierwszy przystąpiła do programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024

Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodziny lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

1. dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
2. osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:
 - orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.)

– poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

W ramach Programu Gmina Szczuczyn objęła wsparciem dwie osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością, które będą dysponować czasem przeznaczając go na odpoczynek, regenerację i załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Całkowita wartość dofinansowania z Funduszu Solidarnościowego 14 994,00 zł

Całkowita wartość projektu 14 994,000 zł

XIV. Klub „Seniora+”

Na mocy uchwały nr 30/IV/24 Rady Miejskiej w Szczuczynie z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia pod nazwą Klub „Seniora+” na terenie Gminy Szczuczyn funkcjonuje "Klub Senior +" do którego uczęszcza 20 seniorów w wieku 60 lat i więcej. Zatrudniono 1 osobę na stanowisku opiekuna klubu na podstawie umowy o pracę w wymiarze 1/2 etatu, zaś na funkcjonowanie Gmina Szczuczyn wydatkowała środki własne w kwocie 15972,22 zł.

Seniorzy mają tu możliwość ciekawego spędzenia czasu, a także realizacji swoich pasji i dzielenia się doświadczeniami. Organizowane są zajęcia dla osób starszych – m.in.:

- zajęcia sportowe (ćwiczenia gimnastyczne 3x w tygodniu, raz w tygodniu nauka pływania na pływalni Miejskiej w Grajewie, zajęcia "zdrowy kręgosłup"),
- warsztaty plastyczne i manualne (obrazy z szyszek, wazony z butelek metodą decupage, uszycie czapki i rękawiczek, krasnale, stroiki i ozdoby bożonarodzeniowe),
- zajęcia wspomagające aktywne myślenie, pamięć i koncentrację (kalambury, krzyżówki scrabble, warcaby, milionerzy),
- zajęcia komputerowe,
- warsztaty z trenerką śpiewu,
- warsztaty kulinarne z możliwością wspólnego spożywania przegotowanych posiłków,
- w dniu 21 listopada 2024r. zorganizowano "Bal Seniora" przy współpracy KGW Dołęgi i KGW Danowo,
- spotkanie z dietetykiem z możliwością zbadania cukru.

XV. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie jest również koordynatorem wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szczuczyn na lata 2017-2025, która została uchwalona uchwałą 195/XXVIII/16 Rady Miejskiej w Szczuczynie dnia 20 grudnia 2016r. i Uchwałą nr 167/XXXII/21 Rady Miejskiej w Szczuczynie z dnia 23 kwietnia 2021r. w sprawie aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szczuczyn na lata 2017- 2025 dokonano aktualizacji harmonogramu realizacji strategii.

W przedmiotowej Strategii określone zostały cele oraz kierunki działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych, zadania programowe określające pomoc różnym grupom oraz sposoby ich osiągnięcia.

Cele oraz kierunki działania określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szczuczyn na lata 2017-2025:

1 : Tworzenie systemu wsparcia osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

Proponowane kierunki działań

- 1.1. Pomoc rodzinom niezaradnym wychowawczo w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo wychowawczych
- 1.2. Prowadzenie kompleksowego systemu wsparcia i pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
- 1.3 Zapewnienie rodzinom i osobom odpowiednich warunków do życia i rozwoju
- 1.4. Wzrost zaradności życiowej mieszkańców
- 1.5 Rozwój form pomocy bezrobotnym i ich rodzinom, w tym aktywnej integracji i ekonomii społecznej

CEL 2 : Wzrost aktywności społeczności lokalnej i partycypacji mieszkańców w życiu społecznym

Proponowane kierunki działań

- 2.1. Pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców
- 2.2. Aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych do udziału w życiu społecznym
- 2.3 Rozwój organizacji społecznych
- 2.4 Budowanie systemu gminnego na rzecz partycypacji

CEL 3 : Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

Proponowane kierunki działań

- 3.1. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży
- 3.2. Poprawa warunków rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- 3.3 Przygotowanie i realizacja celowych projektów na rzecz edukacji.
- 3.4 Budowanie kompetencji kadr edukacji, kultury i organizacji młodzieżowych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to usystematyzowana, długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu objęcie wsparciem osoby dotknięte wykluczeniem społecznym oraz stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania społeczności lokalnej. Głównym zadaniem strategii jest wyrównanie szans społecznych mieszkańców miasta dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów oraz realizatorów. Tak więc ograniczanie strategii rozwiązywania problemów społecznych do rozwoju instytucji pomocy społecznej i ich działalności jest błędne. Optymalna wersja dokumentu jakim jest strategia rozwiązywania problemów społecznych, nie traktuje pomocy społecznej jako jedynej instytucji odpowiedzialnej za rozwiązywanie problemów społecznych. Przeciwnie docenia funkcje koordynacyjne służb socjalnych oraz konieczność współpracy ze

służbami rynku pracy, placówkami oświatowo wychowawczymi, kulturalnymi, zakładami opieki zdrowotnej, jednostkami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i walkę z przestępczością, sytuację mieszkaniową i infrastrukturę itd.

Proponowane kierunki działań oraz zadania służące ich realizacji ujęte zostały w harmonogramie.

W roku 2024r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie sukcesywnie realizował założone zadania w strategii, podczas bieżącej pracy Ośrodka, inni realizatorzy również, realizowali zadania określone w strategii w ramach pracy bieżącej. W realizację zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szczuczyn na lata 2017-2025 zaangażowane są wszystkie instytucje/organizacje na co dzień pracujące na rzecz mieszkańców gminy Szczuczyn. Aby praca była skuteczna, konieczna jest stała współpraca i ewaluacja podejmowanych działań. Koordynowanie tych działań, monitorowanie realizacji strategii jak już wcześniej wspomniano należy do Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczuczynie. Należy jednak zauważyć, że realizacja strategii wymaga od wszystkich stałej współpracy. Dlatego też duży nacisk należy położyć na tworzenie partnerstw lokalnych, dzięki którym możliwe jest interdyscyplinarne podejście do problemów z jakimi spotykamy się na terenie gminy Szczuczyn. Każda instytucja składa informację ze swojej działalności w formie sprawozdań. Stopień realizacji strategii w roku 2024 można określić jako dobry. W 2025 przewidziane jest opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Szczuczyn na kolejne lata.

XVI. Współpraca i inne formy działania:

W 2024r. w ramach działania na rzecz rodziny i klientów OPS współpracował z organizacjami i instytucjami, które udzielały wsparcia w takich obszarach m.in. takiego jak:

- współpraca m.in. z pedagogami szkolnymi, dyrektorami szkół, kuratorami sądowymi, sądem oraz policją w celu poprawy funkcjonowania rodziny, z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie,
- udział w konferencji zorganizowanej przez PCPR w Grajewie, na której omówiono m.in. zadania PCPR z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej a także ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- udzielanie pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,

- kierowanie, pomoc w wypełni do Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności celem ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- informowanie i pomoc osobom w uzyskaniu świadczeń z ZUS, KRUS np. świadczenie wpierające, świadczenie uzupełniające
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Grajewie celem aktywizacji osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej (m.in. w zakresie prac społecznie użytecznych, organizacji staży, upowszechnianie ofert pracy itp.),
- obsługa administracyjna Zespołu Interdyscyplinarnego oraz praca w grupach diagnostyczno- pomocowych,
- współpraca z Parafialnym kołem Caritas: w ramach programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2024 Podprogram 2023 wydano 83 skierowania do skorzystania z pomocy żywnościowej dla 202 osób oraz dla 8 obywateli Ukrainy,
- W ramach akcji Caritas Diecezji Łomżyńskiej „Tytka charytatywna” prowadzono zbiorke żywności wśród lokalnej społeczności, firm i instytucji, Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie udzielił pomocy w postaci paczek żywnościowych dla 30 rodzin.
- Dzięki współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczuczynie z Caritas Diecezji Łomżyńskiej, Selgros w Szkole Podstawowej w Szczuczynie zorganizowano spotkanie „Wigilia Caritas”, w którym udział wzięło udział 60 osób. Część artystyczną przygotowali uczniowie Szkoły Podstawowej w Szczuczynie.
- Dzięki współpracy tut. Ośrodka z Caritas Diecezji Łomżyńskiej i Parafią pw. Imienia Najświętszej Maryi Panny w Szczuczynie w ramach działań towarzyszących Programowi Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2024 Podprogram 2023 zorganizowano warsztaty rodzinne dla 33 osób, w których brały udział rodzice z dziećmi i seniorzy.
- w ramach akcji Zima wraz z dzielnicowym odwiedziliśmy środowiska osób samotnych chorych z terenu gminy Szczuczyn,
- diagnozowaliśmy sytuację osób starszych, chorych, samotnych, niepełnosprawnych pod kątem zabezpieczenia w opał, żywność, odzież przed okresem jesienno- zimowym, a także usług (m.in. wizyty w poszczególnych wsiach w gminie i kontakt z sołtysami, monitoring pracowników socjalnych, pisma do instytucji z prośbą o współpracę ww. zakresie),
- systematyczne informowanie mieszkańców o możliwościach pomocy a także zadaniach realizowanych przez tut. Ośrodek m.in. artykuły do Wieści Szczuczynskich, informacje na stronie internetowej, tablicy informacyjnej, Facebooku

- Udział w ogólnopolskiej kampanii organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę „Dzieciństwo bez przemocy”,
- Udział w Festynie Rodzinnym pod hasłem „Pełni mocy przeciw przemocy!” – rozdysponowano ulotki informacyjne o przemocy, jej rodzajach oraz instytucjach działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej i udzielających wsparcia na terenie gminy Szczuczyn,
- Podjęto działania rekrutacyjne do projektu pn.: „Program teleopieki domowej – program wsparcia polityki senioralnej oraz osób z niepełnosprawnościami” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027

XVII. Struktura finansów OPS

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczuczynie jest samorządową jednostką budżetową, a więc taką jednostką organizacyjną sektora finansów publicznych, która swoje wydatki pokrywa w części z budżetu państwa – zadania zlecone oraz z budżetu gminy - zadania własne.

- **Poziom wydatków Dział 852 - Pomoc społeczna**

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. realizowano zadania pomocy społecznej na terenie gminy w oparciu o posiadany budżet na zadania własne i zlecone.

Poziom wydatków w okresie 01.01.2024 r. – 31.12.2024 r.

1	Treść	Plan po zmianach na 2024 r.	Wykonanie planu do 31.12.2024 r.	Wykonanie w %
				5:4
1	2	3	4	5
85502	Świadczenia rodzinne w tym:	3 546 124,00	3 505 407,79	98,86 %
	-świadczenia rodzinne i dodatki, fundusz alimentacyjny,	3 089 254,00	3 055 550,93	98,90 %
	- składki społeczne	346 500,00	342 356,34	98,80 %
	- 3% koszty obsługi zadania (zadania zlecone)	104 370 ,00	104 160,52	99,80 %
	- fundusz Pomocy UKR	4 000,00	3340,00	83,50 %
	- Program Rodzina 500+	2 000,00	0,00	0,00

85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia:	-	-	-
85513	a) z pomocy społecznej	15 000,00	14 366,65	95,78 %
	b) niektóre świadczenia rodzinne (zadania zlecone)	40 000,00	38 993,40	97,48 %
85214	Zasiłki i pomoc w naturze z tego:	177 600,00	155 390,48	87,49 %
	a) zasiłki celowe - środki własne	35 600,00	28 929,30	81,26 %
	b) zasiłki okresowe - zad. własne otrzymana dotacja	142 000,00	126 461,18	89,06 %
85202	koszty pobytu w DPS - zadania własne	329 863,00	329 852,22	100 %
85215	Dodatki mieszkaniowe Środki własne	66 000,00	65 211,06	98,80 %
	Bon Energetyczny	232 630,00	218 975,12	94,13 %
	obsługa	6 975,00	6 569,75	94,13%
85216	Zasiłki stałe zadania własne finansowane z otrzymanej dotacji	174 500,00	172 054,98	98,60 %
85219	Ośrodki pomocy społecznej ogółem z tego:	820 404,00	802 690,34	97,84%
	-zadania własne,	648 819,00	634 176,32	97,74 %
	-zadania z dotacji	162 977,00	159 906,43	98,12 %
	Opiekun prawny -zadania zlecone	8608,00	8607,59	100,00%

	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	154 920,00	151 438,98	97,75 %
85228	-środki zlecone	127 240,00	124 272,58	97,66 %
	-środki własne	27 680,00	26 826,40	96,91 %
85230	Dożywianie ogółem	105 007,00	88 827,74	84,59 %
	-otrzymana dotacja	82 407,00	70 566,19	85,63 %
	-środki własne	21 500,00	17 641,55	82,05 %
	- Fundusz Pomocy UKR	1 100,00	620,00	56,36 %
85415	Stypendia w tym:	106 752,00	102 592,00	96,10 %
	- środki własne	12 000,00	10 259,25	85,50 %
	- dotacja	94 752,00	92 333,25	97,45 %
85508	Rodziny zastępcze			
	Własne	47 000,00	46 248,37	98,40 %
85510	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza			
	Własne	4 000,00	0,00	0,00 %
85205	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	7760,00	7 595,67	97,88 %
85503	Karta Dużej Rodziny	505,00	496,00	98,22 %
85203	Klub Senior +	28 667,00	17085,81	59,96 %
85295	Program Korpus Wsparcia Seniorów:	11 391,00	11 390,00	99,99 %
	-dotacja	9 112,00	9 112,00	100 %
	- własne	2 279,00	2 279,00	100 %

	Dodatki osłonowe	253 412,70	253 412,70	100 %
85231	Fundusz Pomocy UKR Jednorazowe świadczenie pieniężne 300+	918,00	612,00	66,66 %

Plan finansowy w roku 2024 wyniósł 6 143 236,00 zł z czego środki własne 1 230 021,00 zł natomiast kwota planowanych dotacji wyniosła 4 907 197,00zł oraz środki z Funduszu Pomocy w kwocie 6018,00zł. Wydatkowano ogółem 5 994 209,47 zł (z dotacji 4 802 491,89zł środki własne 1 187 145,58 zł) a także 4 572,00zł z Funduszu Pomocy. Ponadto realizacja Programu Asystent Osoby z Niepełnosprawnością- wydatek- 101 439,00zł całkowicie sfinansowany z Funduszu Solidarnościowego, Opieka Wytchnienia – 14 539,00 zł.

Ogółem z pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, świadczeń rodzinnych, pomocy materialnej o charakterze socjalnym, funduszu alimentacyjnego, bonu energetycznego i dodatku osłonowego w 2024 r. wydano **1007 decyzji** w tym: z pomocy społecznej – 341 decyzji, z dodatków mieszkaniowych wydano 50 decyzji, ze świadczeń rodzinnych – 319 decyzji, z funduszu alimentacyjnego – 36 decyzji, 190 decyzji z pomocy materialnej o charakterze socjalnym, z dodatku osłonowego – 41 decyzji odmownych oraz z bonu energetycznego – 30 decyzji odmownych. Ponadto wydano 582 informacji o przyznaniu dodatku osłonowego oraz 526 informacji o przyznaniu bonu energetycznego.

XVIII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2025 rok wynikające z zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustaw zostały ujęte w planach finansowych i przyjęte do realizacji w budżecie gminy. Najważniejszymi z nich to:

1. Zapewnienie płynności finansowej w realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj.:
 - a) **ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domu pomocy społecznej –**
potrzeba zabezpieczenia 381 500,00 zł

- b) wypłata zasiłków celowych** oraz opłata za osoby przebywające w schroniskach 50 000 zł, a także w miarę potrzeb zabezpieczenie środków na zdarzenia losowe,
- c) zabezpieczenie potrzeb w zakresie usług opiekuńczych, w tym usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi** – zapewnienie środków 179 830,00 zł.
2. Zapewnienie w gminie mieszkań treningowych, utworzenie mieszkań socjalnych lub lokali zastępczych.
 3. Zapewnienie środków własnych na realizację wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania "Posiłek w szkole i w domu"
 4. Zapewnienie środków na funkcjonowanie Klubu Senior +
 5. Skierowanie działań do osób starszych (programy aktywizacyjne, programy osłonowe – Program Korpus Wsparcia Seniorów)- zapewnienie udziału własnego gminy
 6. Poszerzenie działań służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. w oparciu o projekty dofinansowane z funduszy europejskich oraz przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej- zapewnienie środków własnych.
 7. Zatrudnienie asystenta rodziny na ½ etatu w razie potrzeby.
 8. Doksztalcanie pracowników tut. Ośrodka w formie szkoleń, kursów itp.
 9. Zapewnienie licencji, aktualnych programów komputerowych.
 10. Zabezpieczenie potrzeb w zakresie wynagrodzenia i kosztów utrzymania Ośrodka.

Sprawozdanie opracowano zgodnie z wymogiem art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024r., poz. 1283 z późn. zm.) w brzmieniu „*Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej*”.

Szczuczyn, dnia 19.03.2025 r.

Sporządził:
Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej
Dorota Cecylia Łaguna